

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

عنوان شغل سرپرست ترخیص کالا

گروه شغلی امور مالی و بازرگانی

کد ملی شغل

۴-۰۰/۲۹/۱/۱

تاریخ تدوین استاندارد:

مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۹۰/۹/۱

تا تاریخ ۹۲/۹/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل : ۴-۰۰/۲۹/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته امور مالی و بازرگانی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان زنجان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ،

شماره ۲۵۹

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل / شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	علی زمانی	کارشناسی ارشد	حسابداری	حسابدار شرکت رایان صنعت	۶ سال	تلفن ثابت : ۰۲۱۲۲۲۴۸۶۴۷ تلفن همراه : ۰۹۱۹۸۱۹۱۳۵۴ ایمیل : alizamani54@gmail.com آدرس : تهران خ انقلاب-کوچه شهید یوسفی
۲	یوسف مقدم	کارشناسی ارشد	امور گمرکی	کارمند شرکت بازرگانی امید مهتر	۶ سال	تلفن ثابت : ۰۲۱۲۲۲۴۸۶۴۷ تلفن همراه : ۰۹۱۲۷۷۳۹۵۲ ایمیل : yousef_moghadam58@yahoo.com آدرس : تهران - خ پاسداران - نیستان نهم
۳	علی یوسفی	کارشناسی	حسابداری	ترخیص کار شرکت عمرانی راه سازان	۲ سال	تلفن ثابت : ۰۲۱۲۲۲۴۸۶۴۷ تلفن همراه : ۰۹۱۲۳۲۳۱۰۳ ایمیل : _____ yusefi1984@yahoo.com آدرس : تهران - پاسداران - گلستان هشتم
۴	مرتضی آدی بک	کارشناسی ارشد	حسابداری	کارشناس مالی شرکت توسعه صنعتی آذران	۸ سال	تلفن ثابت : ۰۲۱۲۲۲۴۸۶۴۷ تلفن همراه : ۰۹۱۳۳۲۱۶۷۴ ایمیل : m_adibak@gmail.com آدرس : تهران - میدان ونک - کوچه شهید طباطبایی

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک یا با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات ایمنی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل :	
سرپرست ترخیص کالا	
شرح شغل :	
<p>سرپرست ترخیص کالا در حوزه امور مالی و بازرگانی بوده و شایستگی هایی از قبیل تحلیل و بررسی قوانین ، عوارض و هزینه های گمرکی، تعیین روشهای خرید و ترخیص موفق ، کنترل و نظارت بر تجارت اینترنتی در ترخیص کالاها ، آنالیز منابع خرید و ترخیص کالا ، برنامه ریزی و نظارت بر ترخیص کالاهای مورد نیاز از بازارهای جهانی ، نظارت و همکاری برای حمل کالای ترخیص شده ، کنترل ترخیص کالاها و تنظیم قرارداد و ارائه گزارش را دارد . این شغل با ترخیص کاران و سرپرست های ترخیص محصول شاغل در شرکتها و موسسات خصوصی و دولتی در ارتباط است.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : کاردانی امور گمرکی – کاردانی مدیریت حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ترخیص کار گمرک</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۹۶ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۲ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۷۴ ساعت
- کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- آزمون نظری : ۲۵٪	
- آزمون عملی : ۶۵٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
<p>دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی امور گمرکی و یا مدیریت بازرگانی دریایی با حداقل ۳ سال سابقه کار در گمرک</p>	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

تحلیل و بررسی قوانین ، عوارض و هزینه های گمرکی، تعیین روشهای خرید و ترخیص موفق ، کنترل و نظارت بر تجارت اینترنتی در ترخیص کالاها ، آنالیز منابع خرید و ترخیص کالا ، برنامه ریزی و نظارت بر ترخیص کالاها مورد نیاز از بازارهای جهانی ، نظارت و همکاری برای حمل کالای ترخیص شده ، کنترل ترخیص کالاها و تنظیم قرارداد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Clearances Supervisor

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

ترخیص کار گمرکها

مسئول صادرات و واردات کالا

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار ●

استاندارد آموزش سرپرست ترخیص کالا

- شایستگی ها

ردیف	عناوین
۱	تحلیل و بررسی قوانین ، عوارض و هزینه های گمرکی
۲	تعیین روشهای خرید و ترخیص موفق
۳	آنالیز منابع خرید و ترخیص کالا
۴	برنامه ریزی و نظارت بر ترخیص کالاهای مورد نیاز
۵	نظارت و همکاری برای حمل کالای ترخیص شده
۶	کنترل ترخیص کالاها و تنظیم قرارداد
۷	
۸	
۹	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : تحلیل و بررسی قوانین ، عوارض و هزینه های گمرکی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۱	۱۶	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر			۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱ ۴۰ دقیقه ۱ ۲۰ دقیقه	دانش : - گمرک و وظایف آن - واردات و صادرات - انواع عوارض و هزینه های گمرکی - بازرگان و کارت بازرگانی - روشهای نمایندگی در امر ترخیص کالا - قانون امور گمرکی و آئین نامه اجرایی آن - قانون و مقررات صادرات و واردات و آئین نامه اجرایی - ویژگیهای معافیت صادرات کالا و خدمات از پرداخت عوارض - بخشنامه ها و دستور العملهای ابلاغی از گمرک
		۲ ۲ ۱ ۱ ۲ ۱:۳۰ ۲ ۱:۳۰ ۱:۳۰ ۱:۳۰		مهارت : - بررسی گمرک و وظایف آن - آنالیز واردات و صادرات - تحلیل و بررسی عوارض و هزینه های گمرکی - پر کردن فرم کارت بازرگانی و گرفتن کارت - آنالیز نمایندگی هادر امر ترخیص کالا و انتخاب نماینده - تجزیه و تحلیل قانون امور گمرکی و آئین نامه اجرایی آن - تجزیه و تحلیل قانون و مقررات صادرات - تجزیه و تحلیل قانون و مقررات و واردات - تجزیه و تحلیل معافیت صادرات کالا و خدمات از پرداخت عوارض - تحلیل بخشنامه ها و دستور العملهای ابلاغی از گمرک
				نگرش : استفاده از تجربیات گذشته در ترخیص بهتر جهت پیشبرد اهداف
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : تعیین روشهای خرید و ترخیص
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۸	۱۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر	۱			دانش : - انواع خرید کالا از داخل - روشهای خرید کالا بر اساس درخواست ها - روشهای کنترل کالاهای خریداری شده - روشهای اخذ مدارک مورد نیاز خرید کالا از فروشندگان - ویژگیهای موجودی کالا و نیازهای مربوطه
	۲۰ دقیقه			
	۴۰ دقیقه			
	۳۰ دقیقه			
	۳۰ دقیقه			
	۲			مهارت : - تجزیه و تحلیل موجودی کالا - آنالیز درخواست های خرید کالا - تجزیه و تحلیل و کنترل کالاهای خریداری شده - تجزیه و تحلیل مدارک مورد نیاز خرید کالا - محاسبه گارانتی های خرید کالا
	۱			
	۱			
	۲			
	۲			
	نگرش : استفاده از برنامه ریزی در سیستم جهت پیشبرد اهداف شرکت			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : آنالیز منابع خرید و ترخیص کالا
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۱	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر			۱:۳۰ ۳۰ دقیقه ۱	دانش : - انواع منابع خرید و ترخیص کالا - سیاست خرید و ترخیص کالا - بررسی محیط خریدار و فروشنده جهت ترخیص کالا
		۳ ۳ ۳ ۲		مهارت : - تحلیل سیاست خرید و ترخیص کالا - بررسی و کنترل بر منابع خرید کالا - آنالیز محیط خریدار و فروشنده جهت ترخیص کالا - تجزیه ، تحلیل و کنترل قیمت
	نگرش : رعایت اصول مربوط به مذاکرات و منابع ترخیص کالا در خرید خارجی			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش سرپرست ترخیص کالا
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : برنامه ریزی و نظارت بر ترخیص کالاهای مورد نیاز
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۴	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
		۱ ۳۰ دقیقه ۱ ۱ ۳۰ دقیقه		دانش : - نیازهای اساسی واحدها به کالاهای مربوطه - تشریفات و مدت زمان خرید و ترخیص کالا - روشهای ترخیص کالاهای مورد نیاز واحدها - ارسال به موقع کالاها به واحدها - پاسخگویی به واحدها در قبال کاستی های موجود در کالا
	۳ ۲ ۳ ۴ ۲			مهارت : - آنالیز و برنامه ریزی نیازهای اساسی واحدها به کالاهای مربوطه - محاسبه و نظارت برمدت زمان ترخیص کالا - کنترل و برنامه ریزی انواع روشهای ترخیص کالا - برنامه ریزی و نظارت بر ارسال به موقع کالا - نظارت و ارائه روش های مناسب در خصوص پاسخگویی به واحدها بابت کاستی
	نگرش : برنامه ریزی دقیق به منظور ترخیص کالاهای مورد نیاز واحدها جهت بهره مندی			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : نظارت و همکاری برای حمل کالای ترخیص شده
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۱	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه - دیتا پروژکتور - پرینتر		۱ ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه		دانش : - ویژگیهای اسناد حمل کالا - بیمه نامه های حمل کالا - کنترل اسناد - خطرات و خسارات قابل جبران - ویژگیهای بارنامه
	۲ ۳ ۱ ۲ ۳			مهارت : - بررسی بارنامه - بررسی بیمه نامه حمل کالا - تجزیه و تحلیل خطرات گمرکی - تجزیه و تحلیل خسارات قابل جبران - تجزیه و تحلیل کنترل اسناد
				نگرش : رعایت عوامل موثر محیط کار در جهت بهره وری موثر
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش سرپرست ترخیص کالا
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان : کنترل ترخیص کالاها و تنظیم قرارداد
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۲	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
			۱ ۳۰ دقیقه ۲۰ دقیقه ۴۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱	دانش : - انواع قراردادها (داخلی - خارجی) و کاربرد قراردادها - روشهای تهیه و تنظیم قرارداد - روشهای اخذ مجوزهای لازم جهت ترخیص کالا - روشها ، مزایا و معایب تجارت متقابل - کالای تحت لیسانس و مبادله انتقالی - انواع روشهای معاملات متقابل
		۲ ۲ ۳ ۳ ۲		مهارت : - تجزیه و تحلیل و تنظیم قرارداد های گمرکی - آنالیز و نظارت بر مجوزهای ترخیص کالا - تحلیل مزایا و معایب تجارت متقابل و برنامه ریزی دقیق - تجزیه و تحلیل و کنترل معاملات متقابل - تجزیه و تحلیل و نظارت بر تولید تحت لیسانس و مبادله انتقالی
				نگرش : همگرایی در کار برای بهبود بهره وری
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه	ترجیحاً دو هسته ای	۵	
۲	دیتا پروژکتور	آموزشی	یک دستگاه	
۳	میز	-	۱ عدد برای هر نفر	
۴	صندلی	-	۱ عدد برای هر نفر	
۵	پرینتر	لیزری (سیاه و سفید)	یک دستگاه	
۶	لوازم کمک آموزشی	-	یک سری	
۷	میز و صندلی مربی		یک عدد	
۸	وسایل کمک های اولیه		یک سری	
۹	وسایل ایمنی و حفاظتی		یک سری	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فرم خرید کالا	-----	یک سری	
۲	پیش فاکتور	-----	یک سری	
۳	مقررات و آیین نامه	-----	یک سری	
۴	فاکتور	-----	یک سری	
۵	اسناد و مدارک	-----	یک سری	
۶	بارنامه	-----	یک سری	
۷	برگ کالا	-----	یک سری	
۸	اسناد مالی	-----	یک سری	
۹	فرم نمونه	-----	یک سری	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قانون کار		یک سری	
۲	فرم گزارش		یک سری	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	حقوق گمرکی	عبداله احمدی	-	۸۷	تهران	نشر میزان
۲	قانون امور گمرکی	رسول کوهستانی پزوه	-	۸۶	تهران	نشر قانون

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

1. www.irica.org
2. www.irica.gov.ir
3. www.tccim.ir/images/Docs/Rules/Gomrok.pdf